

Ўзбекистон АДАБИЁТИ ва САНЪАТИ

ХАФТАЛИК ГАЗЕТА

ӮЗБЕКИСТОН
ADABIYOTI VA SAN'ATI

1998 йил

1956 йил 4 январдан нашр этила бошлаган

• 28 август, № 35 (3471) •

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ФАРМОНИ

Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг етти
йиллиги муносабати билан фан, соғлики
сақлаш, маданият, маърифат, оммавий аҳборот
воситалари ва ижтимоий соҳалар ходимларидан
бир гурӯхини мукофотлаш түғрисида

*Мамлакатинизда фан, таълим, маданият, соғлики
сақлаш ва спортивни ривожлантиришидаги улкан хизматлари, юрт истикололини мустаҳкамлаш, маънавияти
юксаслашган хамда тинчлик ва барқарорликни
сақлашга кўшиган мунособ хиссаси учун куйидагилар мукофотланисин:*

**“БЮОК
ХИЗМАТЛАРИ
УЧУН” ОРДЕНИ
БИЛАН**

Аҳмадов Раҳим — Ўзбекистон халқ расоми
Бурхонов Мутал (Мутаваккіл) Музанович — бастакор

Муҳаммаджонов Зокир —
Ҳамза номидаги узбек давлат академик драма театри актёри

“ЭЛ-ЮРТ
ХУРМАТИ” ОРДЕНИ
БИЛАН

Аббосов Шукрат Салихович — “Ўзбеккино” ДАК
“Ўзбекфильм” ОТАЖ кинорежиссери

Абуллаев Абулхуанд Өксековлович — Ўзбекистон халқ расоми

Абулрасулов Абулла —
Хива “Ичан қалъа” музей-курикнаси direktori

Азиззўҳов Рахматулла (Рахмат Азиззўҳаев) —
ўзувчи

Ақилова Виктория (Виляят) Исходорова — “Ўзбекрак” миллий рақс бирлашмаси балетмайстери

Алиев Аҳмад Умаровици —
Тошкент давлат университети доценти

Алимов Вали — Тошкент педиатрия-тбибёт институти профессори

Арипов Мирҳосил (Тўйиқ) —
Ҳамза номидаги ўзбек давлат академик драма театри актёри

Арипов Ўқтам Арипович —
Тошкент давлат тиббиёт институти профессор-консультанти, академик

Ахмадов Карим Содикович —
Тошкент кимё-технология институти профессори, ақадемик

Бобоев Собир — бастакор
Бобохонова Хадида Абдуллаевна — Сурхондаҳар вилоят музикалари

Ботиров Роальд (Равиль)
Измайлович — “Ўзбеккино” ДАК
“Ўзбекфильм” ОТАЖ кинорежиссери

Ботирова Шарофат —
Ўзбекистон ўзувчи масъеси

Ботирова Шарофат —
Ўзбекистон ўзувчи

Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг етийиллиги муносабати билан фан, соғлиқни саклаш, маданият, мърифат, оммавий ахборот воситалари ва ижтимоий соҳалар ҳодимларидан бир гурӯхини мукофотлаш тўғрисида

(Давоми. Боши 1-бетда).

Қўйлонов Матеқуб — ала-

бетшунос

Ғуломов Ҳамид (Ҳамид

Ғулом) — Ўзбекистон халқ

эъзувини

Ҳакимов Охунжон (Охун-

жон Ҳаким) — шоир

Ҳасанова Олихон — Бу-

хоро вилояти "Моҳи-Сито-

хон" халқ фольклор-этногра-

фик ансамбли бадий раҳба-

ри

"МЕХНАТ ШУХРАТИ"**ОРДЕНИ БИЛАН**

Абдурахманов Юлдиш Аб-

дурахманови

— Коракалпоги-

стон Республикаси Ҳужай-

ли тумани марказий шифо-

ноҳаси болалар бўлими ми-

дири

Абдурахмонов Ҷаххор

Паттахонов — Микроэлект-

роник на маҳусе техника ил-

мий-ишлаб чиқарни маркази-

диктори

Азимов Алибод Бекбутаев-

вич — Сирдарё вилояти Хо-

ро тумани маданият ишлаб

чиқарни мудири

Ахмедов Тошпӯлат —

Ўзбекистон Еъзувилик уюш-

маси Бухоро вилоят бўлим-

нинг масъуд хотиби

Далимов Тўрәб Нугумонич

— Тошкент давлат уни-

верситети ректори, академик

Жалилов Сайдилдин —

Коракалпигон телевизиони

адабий-драматик кўрсатувлар

бўлими мудири

Каримов Анарбай —

Наманган вилояти Пой ту-

мани 6-кабусхар мактаби

хунарманд ишлаб чиқарни

устаси

Комилов Нажмидин —

Ўзбекистон Республикаси

Президентин хурурияти Да-

ват

Ахмедов Ислом

Махмудов Махкам Мах-

мудови

— Гулисон жур-

нинг "Маънавий мерос"

бўлими мудири

Назаров Озодек Ахмедо-

вич — Республика илмий-их-

тиосошлаган аллоргология

маркази директори

Поников Тамара Афана-

севича — Успенский номидаги

муниципал ишлаб чиқарни

Содиков Рашидов —

Қўқон шахар музикали дра-

ма театри актёри

Соҳинов Сайдикарон Соби-

рович — Тошкент видо-

ти Кўйичирик тумани

"Ўзбекистон" хисседар-

лик

Турдиев Зафар Собирович

— "Фарғонагурист" хисседар-

лик жамияти бозир директори

Якубов Рахми Ҷакубович

— Бухоро вилоят 10-юммал

ишикласи шифокори

Курбонов Ҳолтўра Абсатови-

ч — Сурхондарё вилоят

каспалари мактабининг

бўлими мудири

Республиканида олиб бора-

тиётган маънавий-мърифий

ва жамиятнига саҳоят

камолоти ишлаб чиқарни

дигарнишни

Ақлий зековат ва руҳий-маънавий салоҳият
маърифатли инсоннинг иккى қанотидир.

И. КАРИМОВ.

ЧАНҚОВУЗНИНГ САСИ КЕЛДИ...

Етти ёш — илк балогат даври, дастлабки мукаммал бирлик. Букин юртимизда нурли келажак сарни юриши бошлидан. Бу — озодлик юриши. Бу — камолот поғонаси, етуклик сифати. Бу — ЭРК.

Узоқ йиллар зулм ва ҳақисизлика қарши курашган ажоддларимиз эзгу ниятларининг рўбуга чиқиши учун минг бир қийонқа дучор бўлдилар. Улар Ватан озодигига йўлида жон олиб-жон берди. Заминимизнинг хулиги ва ёрки учун магрур бошпари дорларда қолди.

Мана, узоқ йиллик орзулар ҳақиқатга айланди. Муборак бўлсин 7 ёшини — хур, озод ва мустақил

ўз шогирдларини саҳнага йўллашади. Майдонни куй сеҳри ағлалайди. Дилхижу Анижон полкаси... Куй-кушик садолари остида Асака шахар «Шахнозалар» гурухи ва «Андиана» жамоаларининг

раккосалари Ирова ва Гулироно, Ёрқиной Малоҳатлар... хиром этлар. Саҳнада кичинот Машхур Бадлов роҳи санъатни на-мойиш этди. Вуҳудлар титраб, кўнгил губорлари дув

тиклиди ва беихтиёр руҳий парвоз килаётгандай сезасиз ўзингиши.

Энди воҳа санъаткорлари саҳнага кутарлади. Сурхон вилоятининг 70 нафар санъаткорига боши Аланазар Эшмираев, балетмейстер Шоира Курбонова, режиссер Рахматилла Муминовлар шогирдларини ҳалқ истиблигiga қорлайди.

Майдон узра мозий

кўйиндан бир садо келур. Бу

чанқовуз қоласи. «Био-био»

чанқовузга доира жур була-

ди. Куй-кушик, күшик ракса-

га чорлайди. Ойбариндан

Сурхон кизлари — Гулхеч-

рао Гулисарапол ибо билан

саҳна аро урмак юғурага, ги-

лам тўқиди, урмак юғиши

ни ўйнаб үқиди. Думбира

куйлайди, бахши сўйлади.

Ўқтам йигитлар саҳнада жав-

лон уради. Саҳна тулиб бо-

раб, водий-вояхага, воях —

водийга бирлашиб кетар.

Анижон Кашқадар, Намангану

Бухоро, Фарғона

Жиззах ила, Тошкент Навоий

билан, Самарқанду Коракал-

пок, Сиро Сурхон борадир,

саҳнада курбага, ўзбек

бахши киришади... куй

ва уланлар, лапар қўшик

тарад садолари курлигига,

саҳнада Бутун юртимиз,

элизим жамоати бўлгандай.

Гавҳархоним Матёкубова шогирдларини саҳнага бошлигайди. Гавҳархоним шодонлигига боқар экан, ўз кунгил мулики ила-

сирилаши: — «Мустакил-

лик ва Наврӯз байрамла-

рида 7 йилдан бўён Хора-

зм санъаткорларига бош

булиб келаман. Байрамлар

янги-янги иходкор, санъат-

корларни қашф килди,

менинг санъаткорларни

бай-бира билан дустлаш-

тиди. Шогирдларининг

хар байрамда үйнадиган

сезасиз ўзингиши.

Байрамлар беллашувига, дұ-

стар дайордига алған-

санъаткорларни өзгөртү-

тиди. Сурхон юнуси

байрамдан санъаткор

пешвоси, устоз санъаткор

ИСТИҚЛОЛИНГ МУБОРАК, ОЗОД ВАТАН, ОБОД ВАТАН!

Абдулла Орипов: МАЪНАВИЯТИМИЗ ВА МАЪРИФАТИМИЗГА БЕРИЛГАН ЮКСАК БАҲО

Боши биринчи бетда

Обиджон. Жумладан, болалар адабиётимиз, болалар шеъриятини, хусусан жаҳвиёт соҳамизни гурилатишда унинг ҳам хизматлари борку. Ехуд вилоятларимизда яшаб ижод килгатган бир қанча адабиётимизни олайлик. Уларнинг сафиди, масалан, андижонлик широр Тулан Низомининг ҳам узурни бор. Кейнинг йилларда яратган катор достончалининг номиёни бу шоюнинг ижод мундарижасини белгилаб беради. Тулан Низом Захириддин Мухаммад Бобур, Абдулхамид Чўпон, Усмон Носир, Сайдада Зуннунува каби адабиётимиз намояндадарининг бъазан кувончили, бъазан жаҳтини роствурили билан тасвирланади.

Президентимизнинг тарихи олимлар ва бир сурʼулар ижодкорлар вакиллари билан киган субъектига бир гапни эслайлик. Юртбошишимиз айтдипарки, энди биз ҳар қандай мавзуга ёндошгандаги мишишлар вхуд «улуг’оға» ларимиз кўрсатмаларига эмас, балки асл мағнаборга асослашниш керак. Дарҳақат, Тошкент ёки Самарканднинг археологик юшини Москвада утирган аллакандай сиёсатчи белгилар беради.

— Мустакиллик йилларида, яйника, ёш ижодкорларга катта ғамхўрлик қўрсатилиштайдир. Асарлари китоб тарзида чоп этилаётган ёшларимиз ҳам из эмас. Улар иштирокида тез-тез катта анжуманлар, ижодий учрашувлар ўтказилиб турилди. Мен бу ўринда мамлакат ёш шоир ва ёзувчиарининг иккى йилдан бўйин ҳар йили ёзда аънваннинг тарзида ўтаетган Зоминнадаги адабий сабоклар анжуманини назарде туяяпман. Эндиликда ўз ижодларини дадиллик билан намоён эта бошлаган адабиётимизнинг янги тўлиқинидан нималарни умид килалишади.

Биринчидан, янги тулқин ўз-зидандар аралмайди. Чунки кимдир уз түккимини оркасадан кутармаса, у түкким билиб мавжана олмайди. Хусусан, қайси бир ижодкор Навоий ёки Бобур, Қодирий ёки Чўлон, Обижен ёки Абдулла Қаҳор таъсиридан холи була олган! Аллома шоиримиз Гафур Гулом уз даврида «Сиз ахир осмонни олмоқ бўлсангис. Не унун елкими тубиб берманин?», деб юфт этганларидек бугун ҳам бардавомлек мавжуд. У мустакиллик даврида адабиётимизнинг тадрижий рашнида юксак мақомга

— Мисон келтириб утаман: донишманд, широр Максуд Шайхзода ватанларварлик руҳидаги машҳур асарлари билан мангаликка даҳлор шахс булиб қолди. У зотнинг шахсий ҳаётда ҳам, адабиёт майдонидаги ҳам чеккан жаҳонларини ҳеч ким унтултади.

— Шеърсевар ҳалқимизни яки орада нима баран билан хурсанд кильмоқчисиз?

— Албатта, янги асарларим билан.

— Абдулла ака, сұхбатнинг учун газетхоналиримиз номидан ташаккур. Сизга сиҳат-саломатлик, уз-умр, янада баракалик иход тилимиз.

— Сизларга ҳам раҳмат!

Сұхбатшо Мурод АБДУЛЛАЕВ

— Мисон келтириб утаман: донишманд, широр Максуд Шайхзодаги машҳур «Мирзо Улугбек» трагедиясини биласиз. Шеърспирона ижод. Бирор авлодлар тарафидан базы саволлар туғилиш көлтириб. Жумладан, имламиятаги эгаси Мирзо Улугбек билан хуруфчилар пешвоси Ҳужа Ахор мажароси масаласида. Аслида; тарихдан маъмути, бу иккى ўз шахсан куришмаган ва мулокотда булмаганлар. Демак, бу ўринда

— Биринчидан, янги тулқин ўз-зидандар аралмайди. Чунки кимдир уз түккимини оркасадан кутармаса, у түкким билиб мавжана олмайди. Хусусан, қайси бир ижодкор Навоий ёки Бобур, Қодирий ёки Чўлон, Обижен ёки Абдулла Қаҳор таъсиридан холи була олган! Аллома шоиримиз Гафур Гулом уз даврида «Сиз ахир осмонни олмоқ бўлсангис. Не унун елкими тубиб берманин?», деб юфт этганларидек бугун ҳам бардавомлек мавжуд. У мустакиллик даврида адабиётимизнинг тадрижий рашнида юксак мақомга

Мирпӯлат МИРЗО, шоир

— Биз дунёнинг ҳар тарафлами панжараланган соҳилидан тамомида бошқа соҳиҳга — озодлик соҳилига чиқдик. Илгарилари ҳурлик соҳиҳга қараб қанчалик ширин орзуларга чўмған бўлсан, бугун ортда қолган истибод соҳиҳга бўқиб, шунчалар ажабланамиз. Унда кечган ҳаёт ниҳоятда номантакий, гайрятабий туюладики, ўша мухитдан омон қолиб, мана шундай замонларда яшайдиганини киши ишонмайди ҳатто. Ҳудди мана шу нарса ҳалқимиз тафаккуридаги буюн зерлишидир.

Илгарилари биз ҳурлик. Истиқлол, Озодлик сўзларидан кўн ҳаяжонланганимиз. Ҳозир улар тилимизнинг қундаклик истеъмолига кирган... Энди бу сўзлар эмас, балки улар мустаҳ tobolat.com тобоба мухитдаги буюн бунёдкорлик — гузал иншоотлар, улкан мувafferakiyatlardan бизни ҳаяжонлантиради.

«Ўзбекистон — келажаги буюн юрт» деган ҳаётбахш калима бугун барчамизинг кўнглими тўрида. Бу сўзлар катта ишонч ҳаётими, деган бимон ҳам тугилиши мумкин. Мен сабит ишонч билан: «Ҳа, бу — мукаррар рўёбга чиқадиган орзу», деб оламан. Зоро, тафаккуrimizda очилётган янги янги уғлар, ҳайратомуз эврилишлар ўзбекистоннинг порлок келажагига замон яратмодка.

Бектемир ПИРНАФАСОВ, журналист

— Одам боласига озодликни ҳеч ким ҳада қилолмайди. Озодлик илоҳий неъмат. Шу боис бундан 50—100 йил илгари яшаб утган боболаримиз ватан кулигига билан бирга кунгил кулигигина ҳам бошдан кечирган. Биз бугун Озодлик ҳадида галираётбиг, Чўлон, Қодирий, Фитрат, Усмон Ноирларининг қатагон қилинганин бот-бэст эслаймиз. Чунки шаҳид кетганинг орти-

да юз мингларча миллионларча эксизлар, бор эди.

Ҳа, аслида ҳам, ватан утмишида кечган кора кунлардан қайтаруби ва буругни мустакил ҳаётдатдан севинди, ҳар қанча эхтириб билан созлашади.

Мустакиллик бизни журналиста керак бўладиган имтёзларининг барчаси билан таъминлади. Бас, токи, ҳалқ журналистлари қадрлар экан, биз ҳалқ унун қул унда эмас, чин юракдан меҳнат қилиши мумкин.

— Мен мустакиллик тўғрисида, бурагуни ҳур, озод кунларимизни ҳақида бўларни галириши мумкин. Чунки айнан мустакилликни ҳаётда кўнгилда севинди, ҳар ҳадида кечкан жуда кечкин.

— Мен мустакиллик тўғрисида, бурагуни ҳур, озод кунларимизни ҳақида бўларни галириши мумкин. Чунки айнан мустакилликни ҳаётда кўнгилда севинди, ҳар ҳадида кечкин.

— Мен мустакиллик тўғрисида, бурагуни ҳур, озод кунларимизни ҳақида бўларни галириши мумкин. Чунки айнан мустакилликни ҳаётда кўнгилда севинди, ҳар ҳадида кечкин.

— Мен мустакиллик тўғрисида, бурагуни ҳур, озод кунларимизни ҳақида бўларни галириши мумкин. Чунки айнан мустакилликни ҳаётда кўнгилда севинди, ҳар ҳадида кечкин.

— Мен мустакиллик тўғрисида, бурагуни ҳур, озод кунларимизни ҳақида бўларни галириши мумкин. Чунки айнан мустакилликни ҳаётда кўнгилда севинди, ҳар ҳадида кечкин.

— Мен мустакиллик тўғрисида, бурагуни ҳур, озод кунларимизни ҳақида бўларни галириши мумкин. Чунки айнан мустакилликни ҳаётда кўнгилда севинди, ҳар ҳадида кечкин.

— Мен мустакиллик тўғрисида, бурагуни ҳур, озод кунларимизни ҳақида бўларни галириши мумкин. Чунки айнан мустакилликни ҳаётда кўнгилда севинди, ҳар ҳадида кечкин.

— Мен мустакиллик тўғрисида, бурагуни ҳур, озод кунларимизни ҳақида бўларни галириши мумкин. Чунки айнан мустакилликни ҳаётда кўнгилда севинди, ҳар ҳадида кечкин.

— Мен мустакиллик тўғрисида, бурагуни ҳур, озод кунларимизни ҳақида бўларни галириши мумкин. Чунки айнан мустакилликни ҳаётда кўнгилда севинди, ҳар ҳадида кечкин.

— Мен мустакиллик тўғрисида, бурагуни ҳур, озод кунларимизни ҳақида бўларни галириши мумкин. Чунки айнан мустакилликни ҳаётда кўнгилда севинди, ҳар ҳадида кечкин.

— Мен мустакиллик тўғрисида, бурагуни ҳур, озод кунларимизни ҳақида бўларни галириши мумкин. Чунки айнан мустакилликни ҳаётда кўнгилда севинди, ҳар ҳадида кечкин.

— Мен мустакиллик тўғрисида, бурагуни ҳур, озод кунларимизни ҳақида бўларни галириши мумкин. Чунки айнан мустакилликни ҳаётда кўнгилда севинди, ҳар ҳадида кечкин.

— Мен мустакиллик тўғрисида, бурагуни ҳур, озод кунларимизни ҳақида бўларни галириши мумкин. Чунки айнан мустакилликни ҳаётда кўнгилда севинди, ҳар ҳадида кечкин.

— Мен мустакиллик тўғрисида, бурагуни ҳур, озод кунларимизни ҳақида бўларни галириши мумкин. Чунки айнан мустакилликни ҳаётда кўнгилда севинди, ҳар ҳадида кечкин.

— Мен мустакиллик тўғрисида, бурагуни ҳур, озод кунларимизни ҳақида бўларни галириши мумкин. Чунки айнан мустакилликни ҳаётда кўнгилда севинди, ҳар ҳадида кечкин.

— Мен мустакиллик тўғрисида, бурагуни ҳур, озод кунларимизни ҳақида бўларни галириши мумкин. Чунки айнан мустакилликни ҳаётда кўнгилда севинди, ҳар ҳадида кечкин.

— Мен мустакиллик тўғрисида, бурагуни ҳур, озод кунларимизни ҳақида бўларни галириши мумкин. Чунки айнан мустакилликни ҳаётда кўнгилда севинди, ҳар ҳадида кечкин.

— Мен мустакиллик тўғрисида, бурагуни ҳур, озод кунларимизни ҳақида бўларни галириши мумкин. Чунки айнан мустакилликни ҳаётда кўнгилда севинди, ҳар ҳадида кечкин.

— Мен мустакиллик тўғрисида, бурагуни ҳур, озод кунларимизни ҳақида бўларни галириши мумкин. Чунки айнан мустакилликни ҳаётда кўнгилда севинди, ҳар ҳадида кечкин.

— Мен мустакиллик тўғрисида, бурагуни ҳур, озод кунларимизни ҳақида бўларни галириши мумкин. Чунки айнан мустакилликни ҳаётда кўнгилда севинди, ҳар ҳадида кечкин.

— Мен мустакиллик тўғрисида, бурагуни ҳур, озод кунларимизни ҳақида бўларни галириши мумкин. Чунки айнан мустакилликни ҳаётда кўнгилда севинди, ҳар ҳадида кечкин.

— Мен мустакиллик тўғрисида, бурагуни ҳур, озод кунларимизни ҳақида бўларни галириши мумкин. Чунки айнан мустакилликни ҳаётда кўнгилда севинди, ҳар ҳадида кечкин.

— Мен мустакиллик тўғрисида, бурагуни ҳур, озод кунларимизни ҳақида бўларни галириши мумкин. Чунки айнан мустакилликни ҳаётда кўнгилда севинди, ҳар ҳадида кечкин.

— Мен мустакиллик тўғрисида, бурагуни ҳур, озод кунларимизни ҳақида бўларни галириши мумкин. Чунки айнан мустакилликни ҳаётда кўнгилда севинди, ҳар ҳадида кечкин.

— Мен мустакиллик тўғрисида, бурагуни ҳур, озод кунларимизни ҳақида бўларни галириши мумкин. Чунки айнан мустакилликни ҳаётда кўнгилда севинди, ҳар ҳадида кечкин.

— Мен мустакиллик тўғрисида, бурагуни ҳур, озод кунларимизни ҳақида бўларни галириши мумкин. Чунки айнан мустакилликни ҳаётда кўнгилда севинди, ҳар ҳадида кечкин.

— Мен мустакиллик тўғрисида, бурагуни ҳур, озод кунларимизни ҳақида бўларни галириши мумкин. Чунки айнан мустакилликни ҳаётда кўнгилда севинди, ҳар ҳадида кечкин.

— Мен мустакиллик тўғрисида, бурагуни ҳур, озод кунларимизни ҳақида бўларни галириши мумкин. Чунки айнан мустакилликни ҳаётда кўнгилда севинди, ҳар ҳадида кечкин.

— Мен мустакиллик тўғрисида, бурагуни ҳур, озод кунларимизни ҳақида бўларни галириши мумкин. Чунки айнан мустакилликни ҳаётда кўнгилда севинди, ҳар ҳадида кечкин.

— Мен мустакиллик тўғрисида, бурагуни ҳур, озод кунларимизни ҳақида бўларни галириши мумкин. Чунки айнан мустакилликни ҳаётда кўнгилда севинди, ҳар ҳадида кечкин.

— Мен мустакиллик тўғрисида, бурагуни ҳур, озод кунларимизни ҳақида бўларни галириши мумкин. Чунки айнан